

Gyermekeknek

HUNGARICUM

Csíksomlyói búcsú, Pannonhalmi Bencés Főapátság, Torockó, matyó népművészet, magyar szürke szarvasmarha, kürtöskalács, gulyásleves... Csak néhány azon értékek közül, amelyeket a magyarságra jellemző tulajdonságukkal, egyediségükkel, különlegességükkel és minőségükkel a magyarság csúcsteljesítményeként tartanak számon, belföldön és külföldön egyaránt. Ezeket nevezzük hungarikumoknak.

Ha bárhol a nagyvilágban megkérdezzük lakait, mi jut eszébe Magyarországról, a magyarokról, valószínűleg a fentiekből vagy az alábbiakból fog „szemezgetni”: paprika, gulyás, Puskás Ferenc, tokaji aszú... Viszont ha elzárándokolunk a lengyelországi Częstochowába, ott jó eséllyel azt válaszolja kérdésünkre az utca embere: pálos rend. Ebben a lengyel városban található ugyanis az egyetlen magyar alapítású férfi szerzetesrend, a pálosok központja. Mintaképük és névadójuk „a remeték atyja”, Remete Szent Pál, aki kilencven évig szolgálta Istent a sivatag magányában. Eppen ezért a pálos szerzetesekre különösen is jellemző az imádság, a magány és a vezeklés. A magyarságtudat mindig fontos vonása volt a rendnek. A pálos szerzetes elsősorban nem magáért, hanem nemzetéért, hazájáért imádkozik és vezekel. Nem véletlen tehát,

hogy a magyar pálos rend is felkerült a hungarikumok hivatalos listájára!

A jelenlegi Magyarország területén négy kolostorban élnek pálosok: Budapesten, Pécsen, Márianosztrán és Petőfi-szálláson. Néhány éve pedig az erdélyi Hargitafürdőn is jelen vannak. Szerte a nagyvilágban még többen öltötték magukra a rend fehér ruháját: 73 rendházban összesen ötszáz szerzetes szolgálja Istent és embertársait – többek között Németországban, Olaszországban, Angliában, az Egyesült Államokban, sőt még Kamerunban vagy Ausztráliában is.

A pálosok nyolc évszázada töltenek be meghatározó szerepet nemzetünk történelmében, kultúrájában, lelki életében. A rend alapítója Boldog Özséb, a pili-si remete, aki évtizedeken át szervezte és vezette az első magyar alapítású férfi szerzetesközösséget. Boldog Özsébre ebben a hónapban, január 20-án, halála napján emlékezik Egyházunk. Imádkozunk ezen a napon magyar népünkért: „*Istenünk, te Boldog Özsébet az irántad való szeretetből a pili-si remeteségbe hívtad, hogy ott életét engesztelésül áldozza népéért és a szétszórta élő remetéket összegyűjtse. Áldozatos életéért és közbenjáró imádságára add, hogy magyar népünk hitben és szeretetben egyesüljön.*”

Kovács Péter

ITT AZ IDŐ

Film a vallásközi párbeszédéről

A közelmúltban ismeretterjesztő rövidfilm készült a kereszténység és a zsidóság közös hagyományainak bemutatásáról. Az *Itt az idő* című félórás film rendezője, Novák Zsombor Péter nagy fába vágta a fejszéjét, ugyanis az átlagnéző nyelvére akarta lefordítani a holokauszt és Izrael állam alapításának vallási megközelítését, valamint Jézus és a zsidóság viszonyát. Ebben komoly segítségére volt filmbeli interjúpartnere, Dobos Károly Dániel, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem judaisztikai docense. A beszélgetés a második világháború után a kereszténység és a zsidóság között elindult vallásközi párbeszéd szemszögéből közelít a témához, amelynek célja a különböző vallások kapcsolódási pontjainak és ezek alapján az együttműködési lehetőségeinek kipuhatolása, mert csak így képzelhető el közösen a békés együttélés a legfelsőbb egyházvezetői szintektől a különböző, alulról szerveződő felekezeti kisközösségekig.

A rövidfilm vázolja a zsidóság és a kereszténység közötti ellentétek kialakulását, azonban hangsúlyozza azt is, hogy mindez – vallástól függetlenül – a zsidó-keresztény kultúra és az európai történelem révén mindenkit érint, rányomva bélyegét mindennapjainkra a kereszténv megválasztásától az ün-

nepnapokon át a temetkezési szokásokig. A rendező egyben választ keresett arra is, hogy a zsidó vallás katolikus teológiai és világpolitikai megítélésében miért jelentett fordulópontot a holokauszt, és azóta hogyan közeledett a két vallás egymáshoz, valamint hogy miként ismerte el a Szentszék és Izrael állam egymást. Novák Zsombor Péter emlékeztet Ferenc pápa kijelentésére, amely szerint minden keresztényben lakik egy zsidó is. A beszélgetés során a témakörökhöz remekül illeszkedő budapesti és izraeli képek villannak fel, mintegy meghitté téve a látványt azoknak, akik már jártak a bemutatott helyszíneken.

Az *Itt az idő* rendezője az Országos Rabbiképző–Zsidó Egyetemen végzett egyházi és közösségsszervező szakon. A film online bemutatóján részt vett Róna Tamás főrabbi is, aki a hídépítés fontos építőkövének nevezte az alkotást.

Makkvári György

KRISZTUSFÜZÉR: ÚT LELKÜNK MÉLYÉHEZ ÉS ISTEN ORSZÁGÁHOZ

A jelenleg Zürichben szolgáló Varga Péter atya magyar nyelvterületen apostola a mozgalomnak

Imafüzérek majdnem minden vallásban léteznek; számunkra a legismertebb a rózsafüzér. De annak megfelelően, amint a Biblia is arra tanít minket, hogy *énekeljünk új éneket az Úrnak*, az új imádságokat is nyitottan és szívesen kell fogadnunk. A *Krisztusfüzér* egy ima- és elmélkedő füzer, amelyhez nincs előírva semmilyen imádság, ezért megszámlálhatatlanul sok imádkozási lehetőséget kínál. A gyöngyök jelentéseit beazonosíthatjuk a saját életünk legfontosabb álmásaival és megirhatjuk a segítségével a saját életimádságunkat, így válnak a szemek az *Élet gyöngyeivé*. De éppúgy jelképezhetik a gyöngyök Jézus Krisztus életútját is, ez esetben a gyöngysor *Krisztusfüzér* lesz. Akár a magunk, akár Jézus életén elmélkedünk és imádkozunk, ezáltal mélyebben megismerjük önmagunkat és közelebb kerülünk az Úrhoz.

A *Krisztusfüzér*, más néven *Élet gyöngyei* tizennyolc, javarészt üveggyöngyszemből álló, ökumenikus eredetű imafüzér, amelynek keletkezése Martin Lönnebo svéd evangélikus püspök nevéhez fűződik és amely számos országban elterjedt, a protestáns és a katolikus egyházban egyaránt. Minden gyöngyszem egy-egy jelentést hordoz, amelyek témaként vezetnek az elmélkedés során és amelyekhez nem tartoznak kötelező imádságok. Ezért is vált a füzer többféle néven ismertté: Svédországban *Megváltófüzérnek*, német nyelvterületen a *Hit gyöngyeinek*, Dániában és Norvégiában *Krisztusfüzérnek*, minálunk a *Krisztusfüzér* mellett *Élet gyöngyeinek* is nevezik.

Az imafüzér Udvardy György pécsi püspök és az esztergomi katekétikai iroda jóvoltából jutott el Magyarországra. Kató Csaba diakónus és katekéta *Élet gyöngyei – Útjelzők a XXI. század emberének* című füzetének két, 2005-ös kiadása után kilenc évvel, vecsési plébánossága idején felfedezte az imafüzért a jelenleg Zürichben szolgáló Varga Péter atya, aki nyomban el is határozta: meghívja az embereket, hogy a gyöngy-

szemek segítségével mélyedjenek el a Jézussal való barátságban. Péter atya magyar nyelvterületen apostola lett a mozgalomnak.

„*A két név két irányt jelöl: a gyöngyfüzér egyrészt önismerethez, lelki békeséghez segítő kis eszköz, ugyanakkor a már keresztény hívők számára komoly segítséget jelenthet a Jézussal való személyes kapcsolatuk elmélyítésében*” – magyarázza Péter atya. Hozzáteszi: a Krisztusfüzér több szempontból is hiánypótló imafüzér: szemben más imafüzérekkel, ehhez nem kell kötött imádságokat mondani – bár lehet azt is –, hanem teljesen szabad, személyes elmélkedésre, elmélyülésre ösztönöz. Sőt „végigimádkozni” sem kell, elég csak annyi időt szánni rá, amennyit éppen tudunk. „*Azzal, hogy nincsenek hozzá kötelező imák, megadja elmélkedve imádkozni. Segít rátalálni a csendes idők fontosságára és a keresztény hit lényegéről szól: a Jézussal való kapcsolat megerősítéséről*” – mondja Péter atya, és emlékeztet: a Jelenések könyvében olvashatjuk, hogy Isten országának 12 kapuja van és minden kapuja egy-egy gyöngyszem (Jel 21,21). Az imafüzér tehát „*út akar lenni, kapu akar lenni nemcsak lelkünk mélyéhez, hanem Isten országához is.*” Igaz, a *Krisztusfüzér*en nemcsak 12 gyöngyszem található, van még rajta hat kiegészítő gyöngyszem is. Ezek az úgynevezett „csendgyöngyök”, amelyekre ugyancsak nagy szükségünk van. Arra tanítanak minket, hogy „*sokszor teremtsünk csendet a lelkünkben, mert csak a*

csenden keresztül találjuk meg igazán az utat a mennyei kapukhoz”. A hatos szám a hétköznapiakat jelképezi, hogy ne csak vasárnap törődjünk a lelkünkkel, hanem mindennap.

Azt, hogy mi jellemzi a lelki programot, Péter atya így összegzi: Krisztusközpontúság; elmélkedő imára való buzdítás; a csend szeretetére való ösztönzés; közösségi imádságokhoz és beszélgetésekhez a legfontosabb kérdéseket veti fel; lehetőség a közös keresztény (ökumenikus) imádságokhoz; valamint Istent kereső emberek, katekumenek és hittanosok számára is útmutató. Mint mondja, a *Krisztusfüzér* különleges lelki jelentősége abban áll, hogy egy rendszert kínál a Jézus életéről szóló elmélkedésekhez és imádságokhoz, bemutatva Jézus életének állomásait. „*S ezt minél többször alkalmazzuk, annál jobban segít Jézussal élni, vele*

le egységben lenni a hétköznapiakban is.” Az imafüzér a lelkünket is gyógyítja, „*hiszen Jézus lelkünk orvosa, terapeuta*”.

Varga Péter atya tollából 2014-ben jelent meg a kecskeméti Korda Kiadónál, egyházi engedéllyel, a *Krisztusfüzér; Élet gyöngyei* című könyv, amely alaposan és érthetően mutatja be az egyre ismertebbé váló ima- és elmélkedő füzer. A keményfedeles, színes kiadvány egyszerűen ötvözi a szakszerű bemutatást és a személyes hangvételt, amelyet a szerző sok imádsággal és elmélkedéssel is kiegészített. A kötetet és az imafüzért Anselm Grün bencés szerzetes többek

között e szavakkal ajánlja: „*...mindenkinek azt kívánom, akik a Hit gyöngyeit a kezükbe veszik, hogy mindig egyre mélyebben belenőjenek hitünk titkába és valóban Krisztus által mások számára gyöngyszemmé váljanak.*” Beer Miklós püspök pedig főpásztori ajánlásában rámutat: ez az egyszerű gyöngyfüzér elvezet bennünket a Legdrágább Gyöngyhöz, aki Krisztus.

A kézikönyv mintegy folytatásaképpen, *Krisztusfüzér; Élet gyöngyei II.* címmel egy missziós füzet is napvilágot látott, amely nem hívő, de kereső és nyitott emberek, rokonaink, ismerőseink megszólítására is kiválóan alkalmas. „*A Krisztusfüzér; Élet gyöngyei remek módszer az igazi imádsághoz... Halad előre, kötődik anyaghoz... szavakhoz is, de állandóan a misztérium felett lebeg. [...] Imaéletünkben mindig újabb és újabb módszerek is kellenek. Az egyház nagy virágoskertjében sokféle virág van, és újabbak is nőnek, ezért tudom szeretettel ajánlani ezt az új imafüzért*” – írja ajánlásában Barsi Balázs ferences szerzetes.

Az imafüzér énekeihez *Útitársak* néven együttes is alakult, 28 felvételt tartalmazó CD-jükön Varga Péter atya énekét és prózamondását is hallhatjuk, a *Szeress!* című dalra készült videóklipben pedig, amely megtekinthető az *Élet gyöngyei* YouTube-csatornán, hallhatjuk is! A lelkiiség honlapja (www.krisztusfuzer.hu), közösségi oldala és levelezőlistája gazdag tartalomkínálattal várja az érdeklődőket, a Varga Péter atya által alapított Testi-Lelki Segítség Alapítvány pedig webáruházán keresztül (www.eljvele.hu/alapitvany/webshop) gondoskodik az imafüzér és az ahhoz tartozó segédeszközök terjesztéséről.

A *Krisztusfüzér; Élet gyöngyei* által jobban megismerjük tehát önmagunkat, közelebb kerülünk az Úrhoz s nem utolsósorban mindezek révén mások számára magunk is gyöngyszemekké válhatunk.

Varga Gabriella

Krisztusfüzér, Élet gyöngyei

